



**bil**  
BILIMPORTØRENES  
LANSSFORENING

## Bilbransjens samfunnsregnskap

# Bilbransjens samfunnsregnskap

Det er ingen tvil om at bil og veitrafikk har en meget sentral plass i folks liv. Mye av debatten har et negativt fortegn, som klimagassutslipp, lokal luftforurensning, trafikkulykker, køer og dårlige veier. Dette er helt sentrale utfordringer som tas på største alvor, både av myndighetene og bilbransjen selv.

Likevel må det kunne sies at bilens mange positive sider ofte blir underkommunisert. Det finnes knapt en bransje som de siste drøye 100 årene har forandret samfunnet mer, og som i større grad har bidratt til økonomisk vekst - og dermed også til velstandsforbedringer. Personbiler, lastebiler og busser er i de fleste sammenhenger verdens mest effektive transportmidler, og veitrafikken er en forutsetning for all handel, for et moderne arbeidsliv og for et bosettingsmønster hvor vi kan bo og leve i hele landet. Nå er også veitrafikken inne i et grønt skifte, der nullutslippskjøretøy blir regelen.

## Veitransport viktig for økonomien

Menon Economics har i 2023 på oppdrag fra Statens Vegvesen, utarbeidet rapporten [«Verdien av veien»](#). Rapporten viser at den årlige verdiskapingen fra veitrafikken er 1.100 milliarder kroner i året. Til sammenligning er statsbudsjettets utgiftsside i 2023 1.700 milliarder.

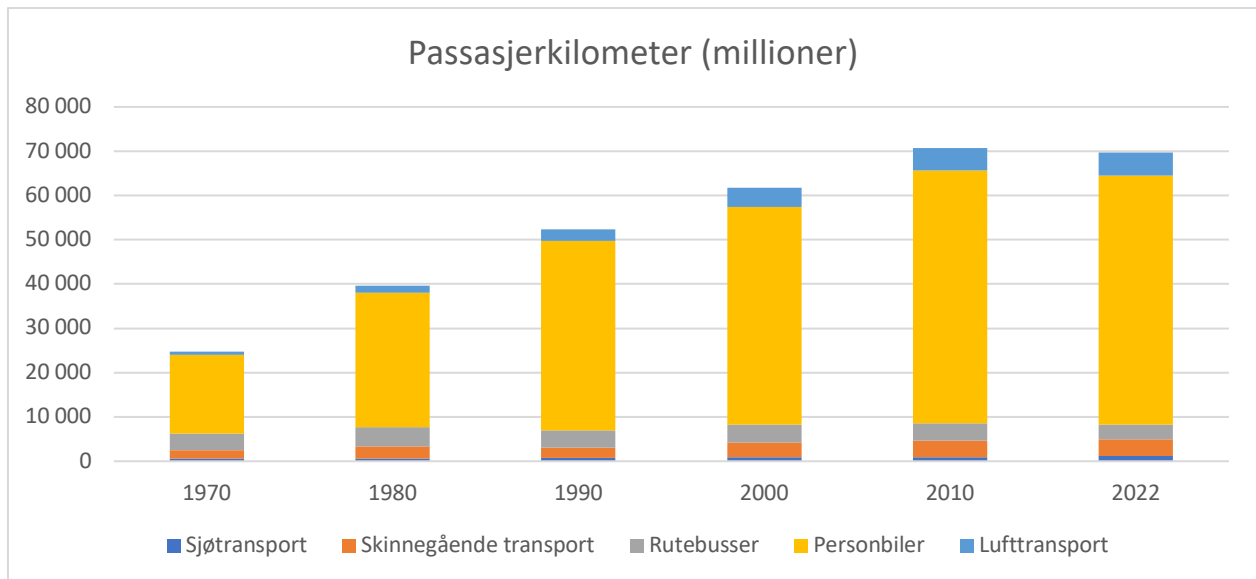
An den totale verdiskapingen på 1.100 milliarder, er 580 milliarder kroner verdien av transporterte varer, mens verdien av jobbrelevante reiser er beregnet til 220 milliarder kroner. Verdien av fritidsreiser og hverdagslogistikk er beregnet til 330 milliarder kroner, som for eksempel verdien av å kjøre barna til fotballkamp, eller besøke slekt og venner.

## Bilen er Norges viktigste transportmiddel

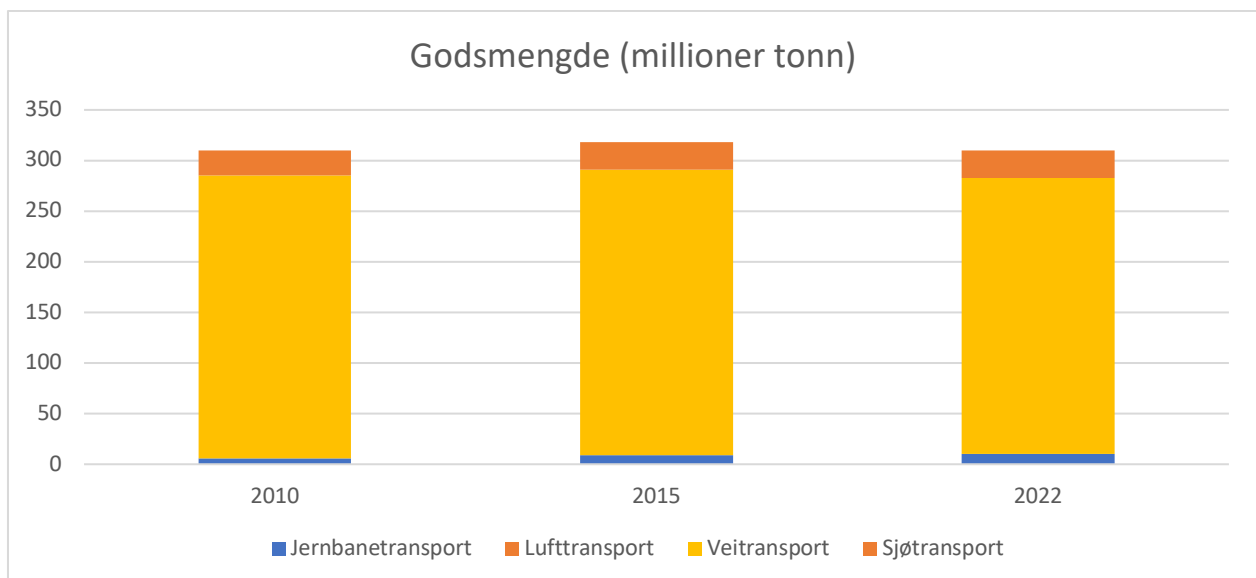
Tall fra SSB viser at personbilen er det dominerende transportmiddelet i Norge. I 2022 stor den for 76 prosent av all persontransport ([passasjerkilometer](#)). Veitrafikkens samlede bidrag til verdiskaping og sosial livsutfoldelse er altså betydelig og har økt med årene. Se bare på utviklingen i antall kjørte kilometer [på vei siden 1970](#)<sup>1</sup>. Dette representerer en betydelig styrking av friheten til folk og næringsliv.

---

<sup>1</sup> SSB 2022 03982 Innenlandsk persontransport, etter transport, statistikkvariabel og år



Også i godstransporten er veitransport dominerende. Av all godstransport på land og sjø i Norge skjer [88 % på vei](#)<sup>2</sup>:



<sup>2</sup> SSB 2022: 03982: Innenlandsk persontransport, etter transport, statistikkvariabel og år

## Bil- og transportnæringen skaper store verdier

Det skapes betydelig verdier i bil- og transportsektoren som næring. Vi har ved hjelp av SSB sett på utviklingen i omsetning, sysselsetting og andre viktige parametere fra 2017 og frem til 2021. Vi definerer da bilbransjen bredt som alt fra handel med biler, til reparasjon av biler, til transporttjenester og bensinstasjoner.

Bransjen omsatter for mer enn flere av Norges største virksomheter til sammen

Bil- og transportnæringen bestod i 2021 av nær 33 000 bedrifter. Disse omsatte totalt for 580 milliarder kroner i året.<sup>3</sup> Det er mer enn omsetningen i store bedrifter som Telenor, NorgesGruppen, Statkraft, DNB, Hydro og Orkla, til sammen. Den årlige veksten i bransjen har vært på 3,3 % siden 2017.

	<b>Antall bedrifter, 2021</b>	<b>Omsetning, 2021</b>
<b>Handel og reparasjon, motorvogn</b>	10 554	351 033
<b>Bensinstasjoner</b>	2 022	45 871
<b>Transporttjenester</b>	20 411	183 859
<b>Totalt for hele bransjen</b>	32 987	580 764

Det jobber flere i bil- og transportnæringen enn det bor folk i Stavanger

Bransjen hadde i 2021 nær 156 000 ansatte og betalte ut 69 milliarder i lønn. Det er [flere mennesker enn det jobber i Equinor, Telenor, Statkraft, DNB, NorgesGruppen, Hydro og Yara](#), til sammen, [eller litt flere enn som bor i Stavanger](#).

	<b>Sysselsatte, 2021</b>	<b>Årsverk, 2021</b>	<b>Lønn, 2021</b>
<b>Handel og reparasjon, motorvogn</b>	53 584	45 754	26 041
<b>Bensinstasjoner</b>	9 927	7 314	2 778
<b>Transporttjenester</b>	93 043	72 338	41 007
<b>Totalt for hele bransjen</b>	156 554	125 406	69 826

---

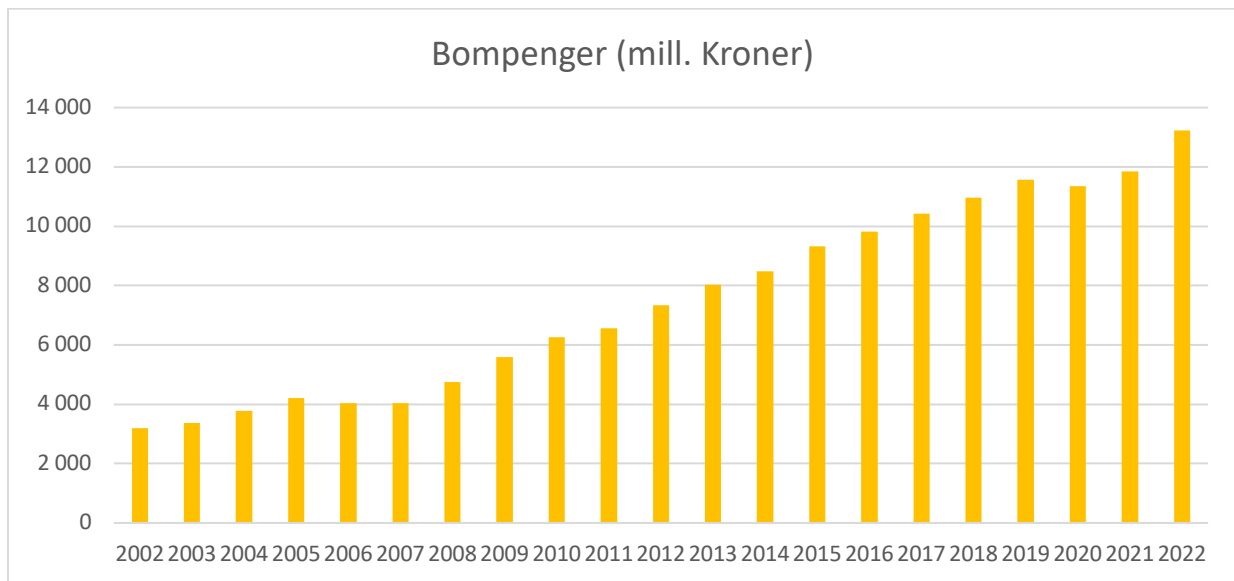
<sup>3</sup> [SSB 2023, 12910](#). Handel og reparasjon består av næringskode 45.1, 45.2 og 45.3, transport av 49.3, 49.4, 52.1, 52.2, 53.1, 53.2 og bensinstasjon av 47.3

## Bilavgiftene finansierer mye velferd

Selv om bilavgiftene har blitt dreid i mer miljømessig retning de senere årene, er avgiftenes hovedformål fortsatt å skaffe staten provenyinntekter. Bilavgiftene er i 2024 beregnet til knapt [40 milliarder kroner](#)<sup>4</sup>. Det inkluderer engangsvgift, trafikkforsikringsavgift, vektårsavgift, veibruksavgift og omregistreringsavgift. Bilavgiftene utgjør i følge [statsbudsjettet for 2024](#) nok penger til å finansiere f.eks.:

- Hele barnetrygden
- Hele politi- og påtalemyndigheten
- Nesten halve forsvars- eller samferdselsbudsjettet

I tillegg kommer bompengene, i 2022 beregnet til 13,2 milliarder kroner. Dette er en økning på 80 prosent på ti år<sup>5</sup>.



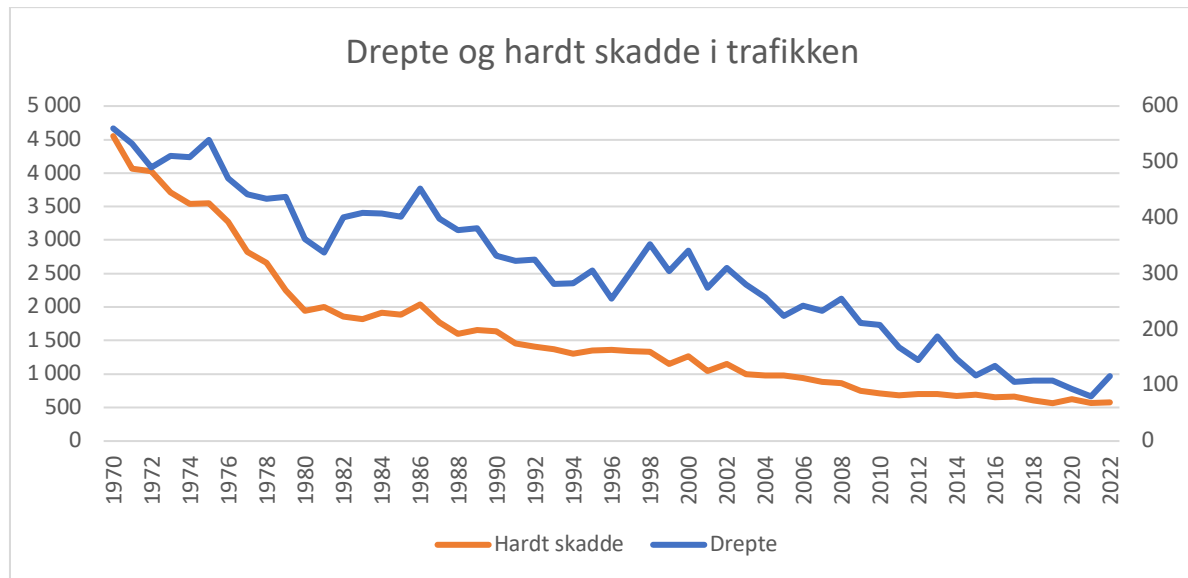
Foruten å bidra til verdiskapning, sysselsetting og velferd er det viktig for bransjen å bidra til å begrense negative konsekvenser av bilkjøring, slik som klimagassutslipp, lokal forurensning og trafikkulykker.

<sup>4</sup> Prop. 1 LS (2023-2024), side 140

<sup>5</sup> SSB 10723: Offentlig forvaltning. Betalinger for offentlige tjenester (mill. kr), etter statistikkvariabel, art og år. A6127 Bompenger.

## Færre drepte og hardt skadde i trafikken

Samtidig som det har blitt langt flere biler på veiene, har antallet hardt skadde og drepte i trafikken gått kraftig ned de senere årene. Dette skyldes ikke minst at nye kjøretøy får stadig bedre teknologi for å ivareta sikkerheten. Siden toppåret i 1970, har antallet drepte og hardt skadde i trafikken blitt redusert med henholdsvis 79 og 87 prosent<sup>6</sup>, i følge [SSB](#). Bransjen arbeider for å realisere nullvisjonen om at ingen skal bli drept eller hardt skadd i veitrafikken.



## Bilbransjen bidrar til at vi når klimamålene

Takket være et godt samarbeid mellom bilbransjen og myndighetene er klimagassutslippene fra veitrafikken kraftig på vei ned. Dette gjelder særlig for personbilparken, der nesten 90 prosent av alle nye biler som ble solgt i 2023 var utslippsfrie. Ifølge regjeringens grønne bok øker andelen nullutslippskjøretøy år for år og utviklingen er positiv for både person- og tungtransport. [Akkurat nå er dette status:](#)

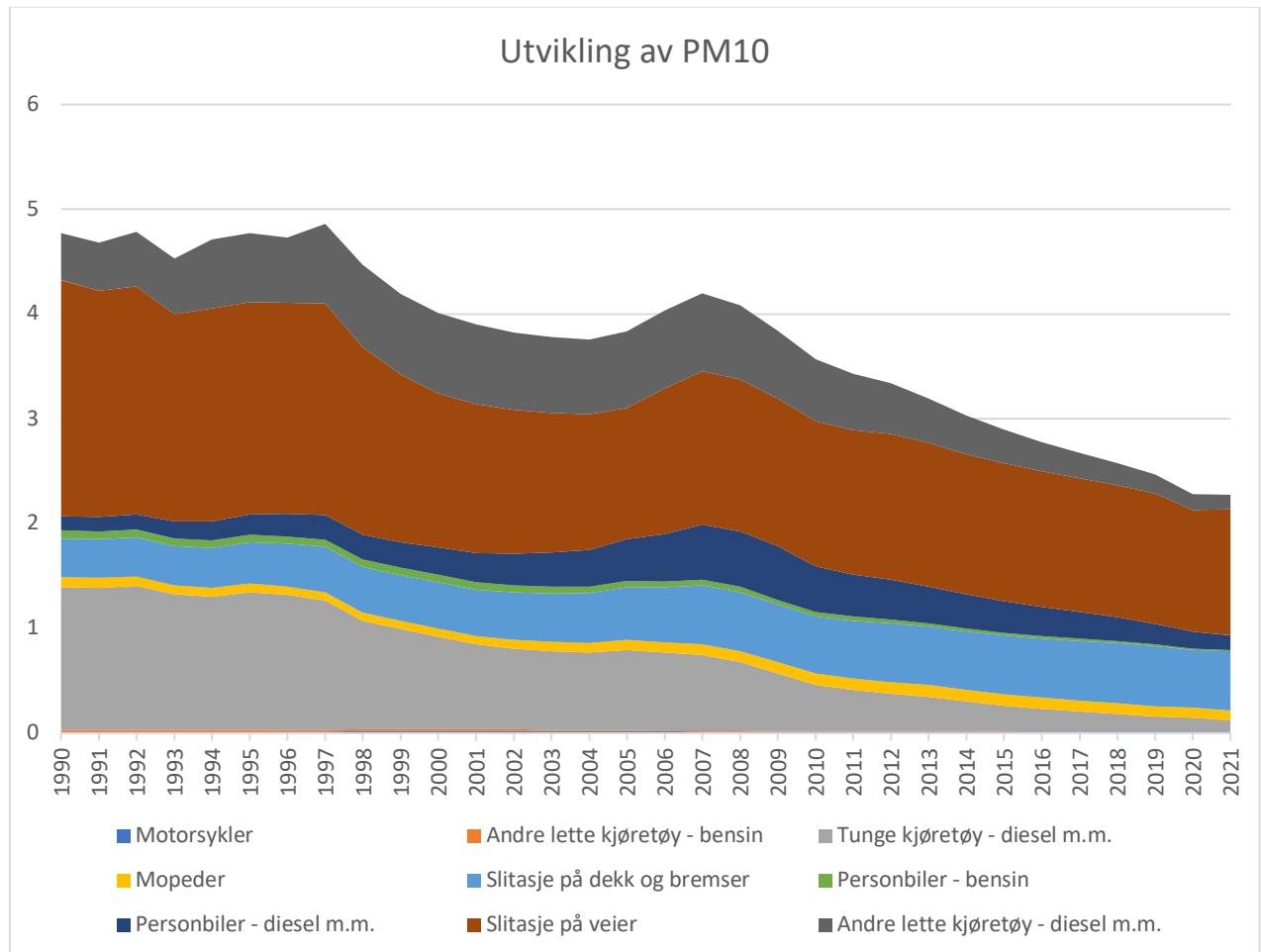
- 8 av 10 nye personbiler nullutslipp
- 3 av 10 nye, lette varebiler nullutslipp
- 4 av 10 nye, tunge varebiler nullutslipp
- 9 av 10 nye bybusser nullutslipp
- 3 av 10 langdistansebusser nullutslipp
- 1 av 10 nye lastebiler nullutslipp

Frem mot 2030 spår [Miljødirektoratet i Klimakur](#) at utslippene fra personbiler blir redusert med 75 prosent sammenlignet med 1990. Dette gir et stort bidrag til å nå norske klimamål. Utviklingen blir enda bedre om man utvider tidshorisonten. Etter hvert som innfasingen av tyngre kjøretøy med nullutslippsteknologi tiltar, vil en stadig mindre andel av trafikken bestå av fossile kjøretøy. Utslippene fra veitrafikken i 2035 er ventet å være mer enn halvert sammenlignet med dagens nivå, [ifølge Transportøkonomisk institutt](#). Dette fordrer imidlertid at politikerne ikke øker kjøpsavgiftene og gjennom det svekker muligheten til å nå klimamålsettingene, slik [Oslo Economics har dokumentert vil være konsekvensen](#).

<sup>6</sup> SSB 2013 12575: Kjørelengder, etter statistikkvariabel, kjøretøytype og år

## Stadig mindre lokal forurensning

Veitransport bidrar til lokalforurensning gjennom i hovedsak svevestøv (PM<sub>10</sub>) og NO<sub>x</sub>-utslipp. Svevestøv er slitasjepartikler fra vei, bildekk og bremses. De samlede eksosutslippene av svevestøv fra kjøretøy nådde sitt høyeste nivå i slutten av 1990-årene. Siden har utslippene gått ned, i følge [SSB](#)<sup>7</sup>. Årsaken er stadig bedre teknologi for lette og tunge kjøretøy, samt økt innfasing av nullutslippskjøretøy i bilparken. Utviklingen er ventet å tilta ifølge [Transportøkonomisk institutt](#).



Også utslippet av nitrogenoksid (NO<sub>x</sub>) går ned. NO<sub>x</sub> oppstår ved høy temperatur, for eksempel ved forbrenning av diesel i en forbrenningsmotor. I dag er utslippene kraftig på vei ned pga. bedre motorteknologi og rensesystemer, strengere utslippskrav for både tunge og lette kjøretøy og at andelen nullutslippskjøretøy på veiene øker. På kun 10 år er utslippene redusert med 46 prosent, i følge [SSB](#)<sup>8</sup>. Den positive utviklingen er ventet å tilta kraftig, ifølge [Transportøkonomisk institutt](#).

<sup>7</sup> SSB 2023, 08942: Svevestøv, organiske miljøgifter, etter utslippskilde, energiprodukt og komponent 1990 - 2021

<sup>8</sup> SSB 2023, 08941: Forsurende gasser, ozonforløpere m.fl., etter utslippskilde, energiprodukt og komponent 1990 - 2022

## Utviklingen av NOx i veitransporten

